

DAGNY JOENSEN

Tey vóru blaðung, tá tey fóru at ganga saman - hon var 15 og hann 19, og ikki kom tað teimum til hugs, at lívið eitt langt tíðarskeið skuldi gerast ein sorgar-leikur, áðrenn tey saman funnu leiðina úr tí óføri, sum rúsdrekkamisnýtsla førdu tey út í.

I dag kagar Sólrún Olsen aftur um bak, og sigur frá, hvussu tað var at hava ein rúsdrekkamisnýttarar í familjuni, og hvussu tey komu heilskapad burtur úr tí.

Hon hevur játtað at gera hetta, út frá tí grundgeving, at tað ikki bert erneyðugt at stuðla og viðgera sjálvt rúsdrekkamisnýttaran, men eisini, at tað er minst líka so umráðandi at avvarðandi fáa stuðul og hjálp, tá lívið at kalla skal byrja av nýggjum, við ongum rúsdrekka.

Familjuviðgerð er væl kent fyrbrigdi áðrastaðni, men í Føroyum hevur orkan mest verið lögð í at avrúsa fólk og veita teimum stuðul. Tað er ørkymlandi hjá familjuni, tí hon er eins niðrurindirkin og misnýttarin.

I fyrstuni var alt gott
Sólrún og Michael Olsen vóru 20 og 24 ára gomul, tá tey giftust, og alt var gott, sum Sólrún tekur til.

Maðurin var til skips fyrstu árin, og var burtur í einar sjeý mánaðir hvønn túrin.

I hesum tíðarskeiðnum fór hann at drekka meir en vanligt, tá hann kom heim aftur. Tað var eins og skuldi hann vinna alt aftur, sum hann hevði verið fyrri uttan teir nógu mánaðarnar til skips, men tá hann gavst at

Sólrún Olsen, kona ein alkoholikara:

Latið menninar drekka seg lidnar

- Tað nyttar einki at skelda á trúttu inn í mannin, at hann skal gevast, um hann ikki sjálvur vil, sigur Sólrún Olsen. Hon fann sína egnu loysn burtur úr óførinum, og hjálpir nú øðrum, sum vegna rúsdrekkamisnýtslu eru komin í somu støðu, sum hon í 20 ár var stödd í

sigla, vant tað alt meira upp á seg.

- Tá hjún eru ung og standa fyrri at skulu bygga eitt liv upp saman, hugsa tey kanska ikki so nógv um trupulleikarnar, sum standast á vegnum, sigur Sólrún Olsen.

Við árunum fingur tey tvey børn, men rúsdrekkatrupulleikarnar gjørdist alt meira umfevndar fyrri familjuna.

Sólrún Olsen hevði nógv um at vera, bæði úti og heima. Hon hevur øll árin havt hárfriðkanarstovu, og er eitt arbeidsgrev, sum ikki dugir binda frið.

Vildi ikki falla í fátt

- Helst havi eg verið so arbeidssom, fyrri ikki at falla í fátt, men eisini fyrri

at sannføra meg sjálva um, at einki bagdi hjá okkum, sigur Sólrún Olsen.

- Sum tíðin leið, gjørdist tørnini hjá manninum drúgvari, og nú var hann antin til arbeidis, ella gekk fullur.

Tá kenningin hasaði av aftur - ofta gekk hann í triggjar vikur - kom hann til mín og bæði og bað meg hjálpa sær. Mær tókst so hartaliga synd í honum. Eg var góð við hann hóast alt, og tí gjørdi eg alt eg var ment fyrri, at hann skuldi koma fyrri seg aftur. Eg gav honum alt - bæði til líkams og sálar, men eg visti alla tíðina, at tað bert var friður, til næsta tørnid kom, sigur Sólrún Olsen.

- Tíðin millum tørnini var tann torførasta, tí eg hevði ikki frið á mær eina løtu. Alla tíðina hugsaði eg um, hvørt hann fór at koma heim til døgurða, ella heim aftur úr arbeid, tá arbeidsgurin var av. Tá hann ikki kom heim, visti eg, at nú var næsta tørnid fyrri framman.

Ein ónd ringrás

- Liv okkara var innrættað eftir hesi óndu ringrás, og einki hjálpti hvat eg segði ella gjørdi.

- Til ein vakran dag, tá eitt systkinabarn kom til mitt og segði mær, at ein kona í Fuglafirði skipaði fyrri skeið fyrri avvarandi at misnýttarum. Tað var Birita Olsen, sum eftir at hava fingið viðgerð í Íslandi, royndi at hjálpa øðrum í somu støðu. Skeiðið var fyrri konum hjá misnýttarum. Hetta var í apríl 1985, og eg visti beinanvegin, at her var okkurt fyrri mær, tí nú orkaði eg ikki meir.

- Uttan at tosa við mannin um hetta, setti eg mær fyrri at fara á skeið. Eg kundi á mær, at tað var neyðugt onkusvegna at fáa styrki at halda fram. Tað kundi eg bert gera, um eg læt húrðina aftur millum rúsdrekkatrupulleikarnar hjá manninum og meg sjálva, tí annars væntaði eg, at eg fór at missa heilsuna.

- Fyri at siga tað stutt, so fór eg nú at hugsa um meg og børnini, og so kundi maðurin ganga sum eitt

spott, um hann vildi tað.

- Tí sigi eg eisini við konur í dag, sum hava slíkar trupulleikar. - Latid mannin ganga fullur um hann vil tað. Tit eru verri enn teir, um tit hjálpa honum. Tit gera tykkum og familjuni eina bjarnatænastu við at hjálpa honum, tí so fær hann bert orku at halda fram at drekka.

Konurnar hjálpa til

- Konurnar skelda og gerast frá sær sjálvari av hesum livinum, men tá maðurin kemur grulvandi aftur og biður um hjálp, so skelda teir víðari, men taka sær samstundis av manni-num, og so byrtar hann av nýggjum, sigur Sólrún Olsen.

Hon var á skeið hjá Biritu Olsen tvær ferðir um vikuna í 12 vikur, saman við átta konum, sum høvdu somu trupulleikar at berjast við.

Tað gjørdi munin. Hóast Sólrún Olsen ikki tosaði við mannin um at gevast at drekka, so var hann kortini edrúur frá tí hon fór á skeið í apríl mánað til desember sama ár.

Tá jólaborðhaldini vóru fyrri jól, fór hann aftur at drekka.

- Litlajólaaftan var tað mær ovboðið. Tá noktaði eg honum at koma inn til okkara, og segði honum, at tað var betur um hann fór frá okkum, enn at vit øll skuldu lida undir drykkjuskapi hansara.

- Eg var sannførd um tað og kendi mær at hava fingið styrki, at gera hetta. Áður hevði eg bert verið so fegin tá hann at enda kom heim, hóast hann var fullur, tí so visti eg, hvar eg hevði hann.

Hann hevði brúk fyrri mær

- Tíðin, tá hann lá í songini og royndi at koma fyrri seg, gjørdist mín besta tíð á árinum. Tá fekk eg eina uppgávu at røkja, so hann kundi fóta sær aftur. Eg kendi, at hann hevði brúk fyrri mær, sigur Sólrún Olsen.

Hesi jólini var tað ovboðið, og tað setti slíkan skelk í mannin, at konan einki gjørdi sum hon plagdi, at hann nakrar dagar seinni sjálvur ringdi til ein vinmann, og bað hann hjálpa sær. Hann fór til Íslands í viðgerð.

Nú eru 10 ár liðin síðani hann gavst at drekka. Sólrún, Michael og børnini fingur eitt nýtt og betri liv, sum tey eru takksom fyrri. - Í dag eru vit ikki bert hjún, vit eru bestu vinir og arbeida saman hvønn dag, sigur Sólrún Olsen.

Brennivínið fækk hann at kynda sær

- Hvussu kundi tú halda út at siggja Michael fara so illa?

- Eg havi altíð sæð upp til hann, av tí at hann var eldri enn eg. Tá brennivínið kom upp í leikin, hevur

Sólrún Olsen hevur havt hárfriðkanarstovu í sløk 30 ár, men longu sum smágenta plagdi hon at hjálpa mammu síni, sum eisini hevði hetta starv